VALTAKUNNANSYYTTÄJÄNVIRASTO

Lausunto

09.09.2016 Dnro 54/61/16

Rajavartiolaitos
Kirjaamo
rajavartiolaitos@raja.fi

Lausuntopyyntönne 21.6.2016 (SM002:00/2015)

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Luonnoksessa ehdotetaan säädettäväksi uusi laki, johon kootaan kaikki Rajavartiolaitoksen rikostorjuntaa koskevat keskeiset säännökset. Laissa rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa säädettäisiin laitoksen toimivaltuuksista rikostorjunnassa, erityisesti niiden rikosten piiristä, joita laitos estää, paljastaa ja selvittää sekä salaisesta tiedonhankinnasta ja salaisista pakkokeinoista. Syyttäjälaitoksen näkökulmasta olennaista on, että Rajavartiolaitoksella on resurssit ja osaaminen sen tutkittavaksi tulevissa rikoksissa, halu ja kyky esitutkintayhteistyöhön syyttäjän kanssa sekä tarvittavat valmiudet käyttää salaisia tiedonhankinta ja pakkokeinoja.

Uudessa laissa Rajavartiolaitoksen toimivaltaa laajennettaisiin esitutkinnan suorittamiseen merilain ja meriteiden sääntöjen rikkomiseen ja rajanylityksen yhteydessä tapahtuneisiin rahanpesurikoksiin. Lisäksi laitoksen toimivaltuuksia valvoa tieliikennelain säännösten noudattamista laajennettaisiin rajanylityspaikoilla.

Syyttäjän kannalta merkittävin laajennus on toimivallan antaminen rahanpesurikoksissa. Muutosta perustellaan sillä, että viranomaistoiminnan tehokkuuden kannalta olisi perusteltua lisätä laitoksen tutkittaviin rikoksiin rahanpesurikokset, silloin kun ne havaitaan rajatarkastuksen yhteydessä. Käytännössä kyseessä ovat tyypillisesti varastetun omaisuuden, kuten arvoautojen, havaitseminen rajatarkastuksessa.

Nykyisin Rajavartiolaitos on rahanpesurikoksissa toimivaltainen ainoastaan, jos toinen esitutkintaviranomainen pyytää tutkinnan aloittamista ja tutkinta liittyy Rajavartiolaitoksen jo aloittamaan esitutkintaan. Lisäedellytyksenä on, että syytteet rahanpesusta ja Rajavartiolaitoksen tutkittavana jo olevasta rikoksesta voidaan käsitellä tuomioistuimessa yhdessä. Esimerkiksi laittoman maahantulon järjestämiseen liittyvä rahanpesuepäily voidaan nykyisin tutkia Rajavartiolaitoksessa, jos toinen esitutkintaviranomainen sitä pyytää.

Nykyistä toimivaltajärjestelyä voidaan pitää vanhentuneena ja kankea-

Käyntiosoite	Postiosoite	Puhelin	Telekopio	Sähköpostiosoite
Albertinkatu 25 A	PL 333			
00180 Helsinki	00181 Helsinki	029 562 0800	029 562 0888	vksv@oikeus.fi

VALTAKUNNANSYYTTÄJÄNVIRASTO

Lausunto

09.09.2016 Dnro 54/61/16

na. Rajavartiolaitoksella on jo vankka kokemus vakavien rikosten tutkinnasta. Syyttäjänäkökulmasta laitoksen esitutkinnan taso on korkea ja esitutkintayhteistyö syyttäjien kanssa toimii uuden esitutkintalain hengessä erittäin hyvin. Syyttäjäntyön kannalta olisi eduksi, jos Rajavartiolaitos voisi tutkittavakseen tulevassa rikosasiassa selvittää myös tekoon mahdollisesti liittyvät rahanpesurikokset. Mitään erityistä syytä sille, että toisen esitutkintaviranomaisen tulisi tätä pyytää ei ole. Rajavartiolaitoksella tulisi olla itsenäinen oikeus päättää rajavalvonnassa ilmitulleen rahanpesuepäilyn tutkinnasta, epäillyn esirikoksen lajista riippumatta.

Valtakunnansyyttäjänvirasto pitää luonnoksessa esitettyä toimivaltalaajennusta kannatettavana ja rikostorjuntaa koskevien säännösten kokoamista yhteen lakiin kannatettavana.

Valtakunnansyyttäjä Matti Nissinen

Valtionsyyttäjä Ritva Sahavirta

Käyntiosoite	Postiosoite	Puhelin	Telekopio	Sähköpostiosoite
Albertinkatu 25 A	PL 333			
00180 Helsinki	00181 Helsinki	029 562 0800	029 562 0888	vksv@oikeus.fi